

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 71

Fylke: Nord-Trøndelag

Tilleggsspørsmål nr.

Herad: Egge

Emne: Gifteferdig ungdom

Bygdelag:

Oppskr. av: Snorre Aune

Gard:

(adresse): Snorre pr. Steinkjer

G.nr.

Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle. *naka eja røynsle*

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

klar hægjed eitt og auna av ein del eldre.

SVAR

1 og 2. Det har truleg vari slik eingang, men det er så lenge sia, at ingen no minnes naka om dette.

3. ja.

4. ja.

5. Eingang i tida kunne det samme ganger vera slik. Men det er så lenge sia, at det er ingen tradisjon om dette no.

6. ja. det er helst truleg.

7. nei.

8. ja. systerlytte. Det tyder at ein bror og syster vart gift med to andre syster.

9. ukjent.

10. Før i tida var det i allefall mjuktje sjeldan at systerbarn gifta seg med kvarandre.

11. ukjent.

12. ja.

13. ukjent.

14. ja.

15. nei.

16. nei.

17. ukjent.

18. ukjent.

14433

19. Det hunde nok at gøtar valde eldre gjenter, serly dersom gjenta hadde godt med pengemidler.
20. Har høyrde ryner om slikt, men vit ikkje om noko nist. Det skulle vera i jula.
21. Nei. Men det er fortalt at gjenta skulle spytte i skarne til den gøten ho ville ha. Det skulle ha heldig virkning for gjenta, vart det sagt.
22. 23. Ukjent.

Nattefriing.

24. Nei det kan ein ikkje reia for nist, men det tok slutt litt med kvart eller niste århundreskifte.
25. Trur dei vart kalla nattløypera.
26. Nattefriing, da var det berre ein. Nattløyping var dei fleire i lag.
27. Ukjent.
28. Ja.
29. Frå same grunda.
30. 31. 32. Ukjent.
33. Ja, i allefall så reint i tida folk na høgvar.
34. Nei.
35. Ja. Lørdag helst, men stundom søndag og Gudstjelauskvelden var her lørdagskvelden.
36. Det var ikkje vanly å gå på nattefriing straks før jul og i påsketida, og i allefall ikkje der det låg isk.
37. 38. Ukjent.
39. Nei.
40. Ja.
41. Det kunne vera så gnuse.
42. Itamme og vera så gnuse.
43. 44. 45. Ukjent.
46. Var alt etter som dei vart matteki.

2
Den einselege nattefriaren.

3

47. ja.
48. ukjent
49. ja.
50. ukjent.
51. ukjent.
52. ja, slikt hendte. Det kunne bli gjort av ungdom på den garden gjenta var. Eller av unge guttar i grannelaget.
53. 54. 55. 56. ukjent.
57. Her ukjent, for satesdrift er det så lenge sia her var, at ingen nålevande hugsar noka om det.

På kyrkjebakken.

- Spørsmål i dette avsnittet gjeld tilhøve som ligg så langt attende i tida, at det finns ingen tradisjonar om det. Til spørsmål 58 kan ein svare at dei kunne vel utan vidare tala saman, men det skulle vistnok ~~stille~~ ein god passjan med til hos den som tok initiativet til samtalen. Til spørsmålet 61 ~~svare~~ må svaret bli at gjentene måtte helst venta til guttene kom til dei.
62. Ukjent. Men truleg hadde ho ei eller råd til å sjne det.
63. Nei.
64. ukjent.
65 og 66. nei.

Gjestebad saman med eldre.

Til alle spørsmål frå og med 67 til og med 73, må ein svare at det er ukjent.

Andre haue der eldre var med.

74. ja.
75. ja.
76. ja, ei tid var det, det.
77. Det var vanleg at guttar og jenter ga marknadsgaver til kvarandre, Det var

4
smågaver av mange slag. Dans var det ikkje,
men ungdomen slo seg ilag når dei gjekk
heim frå marknaden. Det var andre marknads-
dagen at ungdomen brukte å vera der.

78. ja.

79. Vit ikkje om anna namn enn sammen-
skutslag.

A. Om sümaren

80. nei.

81. til og med 87 er ukjent her.

88. ja. Jansak og pinslåttdagskvelden.

89. og 90. ukjent.

91. ja, dei slo ball. Det var helst ei tid om
vårkveldane.

92. nei.

93. Nei det var ikkje vanleg.

94. Flei mestest dei gjernast på allmanns-
vegen. Stundom gjekk dei kvar for seg og
stundom ilag. Og var det ei gjente og ein
gutt som hadde eit godt øye til kvar-
andre, maka dei det gjerne slik at dei vart
for seg sjøl, "tøsing", som vi seier.

b. Om vinteren

95. ukjent.

96. til og med 99. ukjent.

100. ja. Ungdomen kunne få kam inn i
ei eller anna húsmannsstue for å danse.

101. ja.

102. Guttane.

103. Guttane ga spillpenyar til spellemannen.
Anna titlegg hadde dei ikkje på slike til-
stehingar. Det er fortalt om ein spellemann
frå ein húsmannsplass, som tykte han fekk
for lite i "spillpeny", som vi seier, og derfor tok
fela og ga seg på himney. Men ta gardguttar
sprang etter og fekk han til å kam att, med
det at dei gav han 2 skilling (cabare).

- 5
104. Nei det er ³ingen tradisjon om det,
105. Ja, dei brukte matart i skibakkane.
106. Ja, dei kunne vera med utan særskilt
lagne.
107. Nei.
108. Ukjent.
109. Ukjent.
110. Ukjent.

Juleträd.

111. Slar høyrd at gutten vart kalla "spinnar-
kail", "kalarkail" dersom gjenta sat og karda
ull. Men naka tilvarande namn på
gjenta som kom på nitjing har eg ikkje
høyrd.
112. Nei.
113. Ja, han skulle ha juleträd. Men har
114. ikkje høyrd kvar gaven skulle vera laga
av.
115. Ukjent.
116 og 117. Ukjent.
118. Ja.
119. Ukjent.
120 til og med 124. Ukjent.
125. Nei.
126. Nei.
127. Ukjent.
128. Ja. Dette privilegium gjalt heile året.
129. Slar høyrd faktisk at det verkeleg vart
gjort, men veit ikkje naka sikkert om det.